

Vastgesteld door het college d.d. xx-xx-2024

Tweede tussentijdse rapportage 2024

Gemeente Bernheze

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Samenvatting	4
Beleid	6
Leefbare kernen	6
Gezonde zorgzame gemeente	13
Klimaatbestendig, biodivers en circulair	14
Duurzame landbouw en economie	15
Dienstverlening en sterke organisatie	16
Financiën	17
Budgetten	18
Voorstel	21
Bijlagen	22
Post onvoorzien	23
Stand van de post onvoorziene uitgaven 2024 (31 augustus)	23
Financiële verordening gemeente Bernheze 2020 – Artikel 5 lid 7	23
Toelichting budgetten (financiële afwijkingen)	24
Leefbare kernen	24
Gezonde zorgzame gemeente	29
Klimaatbestendig, biodivers en circulair	35
Weerbare en veilige samenleving	36
Dienstverlening en sterke organisatie	37
Financiën	40

Inleiding

Met deze rapportage informeren wij uw raad over ontwikkelingen die te maken hebben met de uitvoering van de begroting over 2024 (terugkijkend op de verslagperiode tot en met augustus en vooruitkijkend over het resterende deel van 2024). Wij geven een uiteenzetting van de belangrijkste ontwikkelingen bij de realisatie van de voornemens.

De begroting en ook deze rapportage wordt onderverdeeld in de volgende programma's:

Programma 1: Leefbare kernen

Programma 2: Gezonde zorgzame gemeente

Programma 3: Klimaatbestendig, biodivers en circulair

Programma 4: Duurzame landbouw en economie

Programma 5: Weerbare en veilige samenleving

Programma 6: Dienstverlening en sterke organisatie

Programma 7: Financiën

De toelichting op de financiële afwijkingen ziet u terug in de toelichting Budgetten.

Samenvatting

In het kader van rechtmatigheid is het noodzakelijk dat afwijkingen op programmaniveau door uw raad worden geaccordeerd. Dit is ook een vereiste van onze provinciale toezichthouder om de mutaties per programma inzichtelijk te maken.

Programma	Budget 2024 na wijziging	Mutatie tussentijdse rapportage incidenteel	Mutatie tussentijdse rapportage structureel	Budget 2024 na wijziging tussentijdse rapportage
Programma 1: Leefbare kernen	11.981.176	762.593	-104.730	12.639.039
Programma 2: Gezonde zorgzame gemeente	31.338.806	190.643	6.670	31.536.119
Programma 3: Klimaatbestendig, biodivers en circulair	974.468	73.786	-13.554	1.034.700
Programma 4: Duurzame landbouw en economie	478.386	-118.511	-1.729	358.146
Programma 5: Weerbare en veilige samenleving	3.511.982	85.219	0	3.597.201
Programma 6: Dienstverlening en sterke organisatie	14.587.215	118.153	90.857	14.796.225
Programma 7: Financiën	-62.872.033	-1.459.864	-84.000	-64.415.897
Resultaat 2^e tussentijdse rapportage		-347.981	-106.486	
Saldo (+ = nadelig / - = voordelig)		-454.467		

De tweede tussentijdse rapportage 2024 sluit op een voordelig resultaat van € 454.467,-. Het resultaat bestaat uit een incidenteel voordeel van € 347.981,- en een structureel voordeel van € 106.486,-. Het saldo van de tweede tussentijdse rapportage voegen we toe aan de reserve nog nader te bestemmen. Het structurele voordeel van € 106.486,- voegen we in 2025 toe aan de reserve nog nader te bestemmen en nemen deze structurele ontwikkeling mee in de kadernota 2026.

Belangrijke financiële bijstellingen zijn (V=voordeel, N=nadeel, BN=budgettair neutraal):

- Lagere opbrengsten uit leges omgevingsvergunningen € 230.000,- (N)
- Electra gemeentelijke voorzieningen € 119.927,- (N)
- Verlagen budget educatie en onderwijsachterstanden beleid € 170.000,- (V)
- Terugvordering subsidiebedrag Ons Welzijn € 140.443,- (V)

- Hulpmiddelen € 103.000,- (V)
- Kosten huishoudelijke verzorging gedekt uit reserve transitie € 142.529,- (BN)
- Lagere kosten jeugdzorg toegevoegd aan reserve transitie € 506.000,- (BN)
- Overschot reserve Wsw toegevoegd aan reserve transitie € 148.614,- (BN)
- Kosten crisishulpverlening Heeswijk-Dinther gecompenseerd door rijk € 6.657.134,- (BN)
- Verbouw Meerstraat Heeswijk-Dinther gecompenseerd door rijk € 2.581.305,- (BN)
- Saldo kosten opvang asielzoekers toevoegen aan egaliseringsreserve opvang vluchtelingen € 1.197.945,- (BN)
- Kosten invoering HR21 € 250.000,- (N)
- Kosten invoering reiskostenvergoeding € 240.000,- (N)
- Dekking schrappen formatie € 151.302,- (V)
- Kosten Vennootschapsbelasting 2022-2024 € 132.863,- (N)
- Hogere inkomsten mei- septembercirculaire gemeentefonds € 437.968,- (V)
- Lagere renteopbrengst schatkistbankieren € 210.237,- (N)
- Afboeken stelpost access en toevoegen aan reserve nog nader te bestemmen € 551.491,- (BN)
- Opbrengsten toeristenbelasting 2020 – 2024 € 134.000,- (V)

Beleid

Leefbare kernen

Implementatie Omgevingswet

De omgevingsvisie is vastgesteld op 7 maart 2024. De uitwerking hiervan vindt plaats in programma's. Om hiermee ervaring op te doen zijn we gestart met twee pilot programma's: volkshuisvesting en gezonde groene structuren.

Vanaf 1 januari 2024 vormen alle bestemmingsplannen het omgevingsplan. Dit moet uiterlijk 31 december 2031 omgezet worden naar een "omgevingsplan nieuwe stijl". Dit is een omvangrijke klus die veel inzet vraagt de komende jaren. De hiervoor gereserveerde incidentele middelen lijken niet toereikend. We zullen daarop terug komen bij de kadernota 2026 – 2029.

Vanwege krapte op de arbeidsmarkt is het in 2024 niet gelukt om de benodigde capaciteit voor het omzetten van het omgevingsplan vrij te maken/in te huren. De incidentele middelen (circa € 200.000,-) die we hierdoor niet volledig benutten zullen we doorschuiven naar 2025. Daarmee lijken de middelen voor 2025 voldoende.

Woningbouw - bedrijventerrein

1. Achterstaat – Delst (Nistelrode)

Het project bestaat uit het realiseren van 14 woningen.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 7 december 2023 tot 17 januari 2024 ter inzage gelegen. Hierop is één zienswijze ontvangen. De zienswijze geeft geen aanleiding tot het aanpassen/aanvullen van het bestemmingsplan. Het college heeft 26 maart 2024 besloten om het ongewijzigde bestemmingsplan 23 mei 2024 voor te leggen aan de Raad ter vaststelling.

Na de vaststelling in de Raad heeft het bestemmingsplan ter inzage gelegen. Er is geen beroep ingesteld bij de Raad van State. Daarmee is het bestemmingsplan onherroepelijk. De verkoopprocedure start op 19 september 2024. We verwachten begin 2025 te starten met bouwen.

2. Herstructurering d'n Berg (Heesch)

Het project bestaat uit het realiseren van 72 sociale huurwoningen door Mooiland.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 21 december 2023 tot 31 januari 2024 ter inzage gelegen. Hierop zijn acht zienswijzen ontvangen. Er wordt gewerkt aan het opstellen van een Nota van Zienswijzen. Het plan zal op 4 juli 2024 worden voorgelegd aan de Raad ter vaststelling.

De Raad heeft het bestemmingsplan 4 juli 2024 vastgesteld. Daarna heeft het plan ter inzage gelegen. Er is geen beroep ingesteld bij de Raad van State. Het bestemmingsplan is onherroepelijk. Begin 2025 verwachten we te starten met de bouw.

3. Kamersche Hoef (Heeswijk-Dinther)

Het project bestaat uit het realiseren van 143 woningen.

Het ontwerp bestemmingsplan heeft van 24 augustus 2023 tot 4 oktober 2023 ter inzage gelegen. Hierop zijn vier zienswijzen ontvangen. Het bestemmingsplan is op 26 september 2024 vastgesteld door de gemeenteraad. Als er geen beroep wordt ingesteld kan het plan ontwikkeld worden, vooruitlopend op Kamersche Hoef (waarvan we in afwachting zijn van een zitting bij de Raad van State).

4. Nobisweg-Koffiestraat (Heeswijk-Dinther)

Het project bestaat uit 208 woningen.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 21 december 2023 tot 31 januari 2024 ter inzage gelegen. Hierop zijn 16 zienswijzen ontvangen. Er wordt gewerkt aan het opstellen van een Nota van Zienswijzen. De zienswijzen gaan voornamelijk over de verkeerssituatie. Er worden extra tellingen en onderzoeken uitgevoerd. Het bestemmingsplan is op 26 september 2024 worden voorgelegd aan de Raad ter vaststelling.

5. Oude Torenweg (Nistelrode)

Het project bestaat uit het realiseren van vijf sociale huurwoningen door Mooiland.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 12 oktober 2023 tot 22 november 2023 ter inzage gelegen. Hierop zijn zes zienswijzen ontvangen. De zienswijzen geven aanleiding tot het aanpassen/aanvullen van het bestemmingsplan. Er is aanvullend akoestisch onderzoek uitgevoerd. Dit is verwerkt in de toelichting, regels en verbeelding.

Het college heeft 2 april 2024 besloten om het gewijzigde bestemmingsplan 23 mei 2024 voor te leggen aan de Raad ter vaststelling.

De Raad heeft het bestemmingsplan op 23 mei 2024 vastgesteld. Het plan heeft daarna ter inzage gelegen. Er is beroep ingesteld bij de Raad van State. Het plan ligt tot de behandeling door de Raad van State stil.

6. Weijen West fase 1 (Nistelrode)

Het project bestaat uit het realiseren van ongeveer 27 woningen waarvan 30% sociale huurwoningen door Mooiland.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 2 november 2023 tot 13 december 2023 ter inzage gelegen. Hierop zijn drie zienswijzen ontvangen. Deze geven aanleiding tot het gedeeltelijk aanpassen van het bestemmingsplan.

Het college heeft 26 maart 2024 besloten om het gewijzigde bestemmingsplan 23 mei 2024 voor te leggen aan de Raad ter vaststelling.

De Raad heeft het bestemmingsplan 23 mei 2024 vastgesteld en heeft daarna tot 18 juli 2024 ter inzage gelegen. Er is beroep ingesteld en een voorlopige voorziening aangevraagd bij de Raad van State. Het plan ligt tot de behandeling door de Raad van State stil.

7. Heeswijkse Akkers (Heeswijk-Dinther)

Het bestemmingsplan is 6 oktober 2022 vastgesteld door de raad. Tijdens de beroepstermijn is er door twee partijen beroep ingesteld. De beroepsgronden zijn bekend. Met de bezwaarmaker binnen het plangebied zijn afspraken gemaakt. Hierop is het beroep ingetrokken. Het andere bezwaar loopt nog. We zijn afwachting van een zittingsdatum bij de Raad van State. Naar verwachting zal de zitting pas in 2025 plaatsvinden. De uitspraak verwachten we eind 2025/begin 2026.

Na het vaststellen van het bestemmingsplan is de onteigeningsprocedure opgestart voor het verwerven van gronden van twee verschillende partijen. De onderhandelingen met de grondeigenaar (en tevens bezwaarmaker) aan Hoofdstraat zijn afgerond. De grond is in bezit van de gemeente.

In november heeft de hoorzitting plaats gevonden voor de onteigening van de gronden van de andere partij.

Het bouwrijp maken van fase 1 is medio april afgerond. Begin wordt 2025 gestart met het bouwrijp maken van fase 2. Het uitgifteproces kan pas worden opgestart nadat het bestemmingsplan onherroepelijk is.

8. De Bunders (Heesch)

Het project bestaat uit het realiseren van circa 325 woningen.

In de uitwerking wordt rekening gehouden met alternatieve woonvormen, zoals een woon-zorgcomplex, CPO-zelfbouw en tiny-houses. De realisatie van een school is uit het programma geschrapt.

Medio februari 2024 is de omgeving geïnformeerd middels een nieuwsbrief over de stand van zaken. Eind mei 2024 is een ontwerp wijziging van het omgevingsplan ter visie gelegd. Daaraan voorafgaand is half mei nog een informatiebijeenkomst voor de omwonende worden georganiseerd. In de raadsvergadering van 31 oktober 2024 heeft de Raad de wijziging van het omgevingsplan vastgesteld.

9. Weijen-West fase 2 t/m 5 (Nistelrode)

Het project bestaat uit het realiseren van 200 tot 275 woningen.

Naar aanleiding van de resultaten van het verkeerskundig onderzoek voor Nistelrode is een SWOT-analyse uitgevoerd met het oog op besluitvorming ten aanzien van een oplossing voor de mobiliteit. Deze oplossing wordt eind van dit jaar verwacht, op basis waarvan de ontsluiting van het plan Weijen-West Fase 2 t/m 5 vorm zal worden gegeven. Op basis van de resultaten van de SWOT analyse is de projectplanning nu al verder uitgewerkt en wordt het stedenbouwkundig plan aangepast. We verwachten het plan medio 2025 in procedure te brengen.

10. Oude Veghelsedijk (Vorstenbosch)

Het project bestaat uit het realiseren van 32 woningen

De ontwikkeling van deze woningbouwlocatie betreft één van de eerste gemeentelijke plannen onder de omgevingswet. Dit brengt met zich mee dat het proces meer doorlooptijd vraagt dan eerder verwacht.

Het ontwerp wijziging van het omgevingsplan wordt rondom de zomer van 2025 verwacht waarna de vaststelling van de wijziging van het omgevingsplan vervolgens eind 2025 wordt verwacht.

11. Molenhoeven 3 (Loosbroek)

Het project bestaat uit het realiseren van 55 woningen.

Dit betreft toekomstige woningbouwlocatie aan de Hanenbergsestraat. Momenteel wordt gepoogd een oplossing te vinden zodat de twee milieucirkels die over het te ontwikkelen plangebied liggen opgeheven worden.

Het ontwerp wijziging van het omgevingsplan wordt rondom de zomer van 2025 verwacht waarna de vaststelling van de wijziging van het omgevingsplan vervolgens eind 2025 zal plaatsvinden.

12. Flexwoningen (Schoonstraat Heesch en Zwarte Molen Zuid Nistelrode)

Het project bestaat uit het realiseren van 29 flexwoningen aan de Schoonstraat in Heesch en 40 flexwoningen nabij Zwarte Molen in Nistelrode.

De werkzaamheden en onderzoeken voor een procedure voor een BOPA met tijdelijk karakter zijn momenteel onder handen.

Realisatie van de woningen aan de schoonstraat is nu voorzien voor eind eerste kwartaal 2025 en voor de Zwarte Molen Zuid in het tweede kwartaal van 2025.

't Runneke

Het project bestaat uit de herstructurering en uitbreiding van het bedrijventerrein het Runneke.

Concept wijziging omgevingsplan is gereed. Verwachting is dat het ontwerp wijziging omgevingsplan medio november ter inzage wordt gelegd. Er zal dan ook een inloopavond worden

georganiseerd om omwonenden te informeren. Eind Q1 2025 is de verwachte vaststelling in de Raad.

De Wildhorst juridische procedures

In de procedure met Mooi Weer Recreatie (MWR) zijn wij volledig in het gelijk gesteld. Inmiddels is het recht van erfpacht doorgehaald en zijn wij volledig eigenaar van de grond. MWR heeft vanaf 2008 tot en met 2017 de aanslagen Gemeentelijke Belastingen en de erfpachtcanons niet voldaan. Alles bij elkaar bedraagt de openstaande vordering € 1.246.095,55 waarvoor een voorziening is gevormd. Uit onderzoek blijft dat de verhaalsmogelijkheden nihil zijn. Daarom boeken we deze vordering administratief af.

Formeel blijft onze vordering wel in stand.

De procedure over de verschuldigdheid van de canon met Tedeca/Jusoma loopt nog. Wij zijn in afwachting van een uitspraak van het Hof.

Binnenklimaat Gymnasium Bernrode te Heeswijk-Dinther

In de jaren 2020 tot en met 2023 is het binnenklimaat van het Bernrode complex onderzocht en is er in kaart gebracht welke werkzaamheden nodig zijn om het binnenklimaat te verbeteren. Voor de verbetering van het binnenklimaat hebben we een SUVIS-subsidie aangevraagd € 326.700,- en verkregen.

Gymnasium Bernrode heeft in het voorjaar van 2024 aangegeven geen financiële ruimte te hebben om mee te investeren in het verbeteren van het binnenklimaat.

De SUVIS-subsidie vereist dat de gesubsidieerde maatregelen voor 2025 zijn uitgevoerd, Gymnasium Bernrode vraagt om uitstel van het project waarmee deze deadline niet haalbaar is. Gemeente Bernheze betaalt de eerder ontvangen SUVIS-subsidie terug.

De klimaatinstallatie voldoet in de huidige situatie niet aan wet- en regelgeving maar deze situatie kan voor nu blijven bestaan. Onderzoek van Volantis wijst uit dat de gemeten waarden niet onveilig of ongezond zijn. Risico van het niet voldoen aan wet- en regelgeving is nihil, Gymnasium Bernrode vindt dit een aanvaardbaar risico en geeft de voorkeur aan het duurzaam verbeteren van het binnenklimaat.

Bernrode wenst te wachten met het herstellen van de constructiefout tot er mogelijk wel een verbetering van het binnenklimaat mogelijk is

Basisschool op Weg te Vorstenbosch

Filios Scholengroep heeft als bouwheer van Op Weg in Vorstenbosch laten weten dat de eerder opgestelde planning van de bouwwerkzaamheden niet haalbaar bleek.

De start van de bouwwerkzaamheden is hiermee uitgesteld tot de voorjaarsvakantie in 2025. Verwachte oplevering is hiermee uitgesteld tot voorjaarsvakantie 2026.

Dit betekent een vertraging van ± drie maanden.

Vanwege netcongestie is de beschikbaarheid van voldoende energielevering op de vernieuwbouwde school nog onzeker. In goede samenwerking tussen het schoolbestuur en de gemeente worden mogelijke oplossingsrichtingen onderzocht.

WKO-installatie CC De Pas te Heesch

De WKO-installatie in het gebouw van De Pas functioneert niet en staat uit. Vervangen van de installatie blijkt niet (op korte termijn) mogelijk.

In de zomer van 2024 is er opdracht verstrekt aan installateur Kuijpers om in overleg met De Pas een tussentijdse oplossing te onderzoeken waarmee het binnenklimaat van De Pas beheersbaar wordt en blijft.

Initiatief nieuw VO-onderwijs gemeente Bernheze

Er is een nieuw initiatief voor het stichten van een school voor Voortgezet Onderwijs in gemeente Bernheze. Initiatiefnemers hebben Stichting Samanas opgericht en bevindt zich momenteel in de voorbereidende fase om de belangstelling in de gemeente te meten.

Tot eind oktober hebben initiatiefnemers de tijd om voldoende handtekeningen op te halen, voor 1 november 2024 moet de definitieve aanvraag ingediend worden bij DUO.

Vanaf 1 november 2024 controleren en beoordelen DUO en de Inspectie van het Onderwijs (IvhO) de aanvraag. Vervolgens beslist de minister voor 1 juni 2025 of de nieuw te stichten school bekostiging kan krijgen.

Per 1 augustus 2026 zou, bij goedkeuring van de minister, het onderwijs kunnen starten. Gemeente Bernheze is verantwoordelijk voor het huisvesten van deze nieuw te stichten school. Dit vergt een nader te bepalen investering in het gebouw en eerste inrichting.

Sportpark Loosbroek

De opening van het sportpark in Loosbroek heeft in september 2024 plaatsgevonden. Vanwege de afwikkeling van de BOSA-subsidie die nog moet plaatsvinden kan het investeringskrediet nog niet afgesloten worden. De verwachting is dat dat de financiële afwikkeling in de eerste Tussentijdse rapportage 2025 kan plaatsvinden.

Waterveld Hockeyveld Heesch

Het hoofdveld van Mixed Hockey Club Heesch heeft na renovatie een waterkunstgrasveld gekregen, met daarin een waterberging die als terugwinsysteem gebruikt kan worden. Dit product heeft niet het gewenste effect. Hoewel het veld door de vereniging reeds in gebruik is, vindt afstemming met zowel de vereniging als de leverancier plaats over een oplossing voor dit probleem. De verwachting is dat de financiële afwikkeling van het krediet in de eerste Tussentijdse rapportage 2025 kan plaatsvinden.

Uitvoeren verkeersanalyse Heeswijk-Dinther en Heesch

Het uitvoeren van de verkeersanalyses zetten we door naar 2025. Het uitvoeringsplan van het Programma Mobiliteit is nog niet gereed en deze verkeersanalyses krijgen daar een plek in. Zodra het uitvoeringsplan klaar is formuleren we de opdrachten. Het is nog nader te bepalen hoe de analyses eruit komen te zien, aangezien Heeswijk-Dinther en Heesch van elkaar verschillen op het gebied van verkeer en vervoer.

Het uitvoeren van de verkeersanalyses geeft ons inzicht over de verkeerssituatie in het desbetreffende dorp. We tellen hoeveel verkeer door het dorp rijdt, wat de snelheid is van dit verkeer en hoe de verdeling is qua licht, middelzwaar en zwaar verkeer. Wat ook onderdeel kan zijn van de analyse is een parkeerdrukonderzoek en/of kentekengericht onderzoek. Hiermee meten we of het aanbod parkeren voldoende is in de huidige situatie en hoeveel doorgaand verkeer door het dorp rijdt dat daar geen herkomst/bestemming heeft.

Stimuleringsfonds volkshuisvesting (Svn)

Wij hebben bij Svn gelden geparkeerd waar onze inwoners, verenigingen etc. een lening kunnen opnemen voor o.a. duurzaamheidsinvesteringen en startersleningen. Deze fondsen hebben een revolverende werking. Dat betekent dat beschikbaar gestelde gelden steeds opnieuw ingezet worden voor de doelgroep. Zo kan het geld weer gebruikt worden voor het verstrekken van nieuwe leningen. Svn beheert deze gelden voor de gemeente waarvoor de gemeente jaarlijks een beperkte beheersvergoeding betaald.

Onderstaand de stand van zaken van de uitgezette gelden bij Svn:

Leningnr.	Omschrijving	Huidig saldo 08-10-2024	Lopende aanvragen per 08-10-2024	Bestedingsruimte/in te zetten voor nieuwe aanvragen
2641	Gemeenterekening Bernheze (combinatielening sociaal cultureel centrum de Stuik)	358.850	0	358.850
2644	VROM startersfonds gemeente Bernheze	9.714	0	9.714

Leningnr.	Omschrijving	Huidig saldo 08-10-2024	Lopende aanvragen per 08-10-2024	Bestedingsruimte/in te zetten voor nieuwe aanvragen
2645	Duurzaamheidsleningen huiseigenaren gemeente Bernheze	261.078	30.000	231.078
2646	Stimuleringslening duurzaamheid sport- en maatschappelijke organisaties gemeente Bernheze	517.772	0	517.772
2647	Starterslening 2020 gemeente Bernheze	555.822	30.000	525.822

Gezonde zorgzame gemeente

Toegang Wegwijzer, Wmo

Team Wegwijzer voert onder andere de Wmo uit. Daarbij hebben we de afgelopen jaren te maken gehad met een wachtlijst voor meldingen Wmo die we gestaag hebben weten te verkleinen. Onder andere door inhaalslagweken en inzet van extra consultants. Sinds april 2024 hebben we veelvuldig problemen met de ondersteunende applicaties (iSamenleving en Civision Samenlevingszaken). Dit heeft er onder andere toe geleid dat de wachtlijst voor inwoners die een melding Wmo doen in de afgelopen maanden weer is toegenomen. Na de zomervakantie is daarom extra ingezet op het accountmanagement met de leverancier. We verwachten dat daarmee de problemen sneller en beter worden verholpen.

Personeelstekort jeugdconsultanten ONS welzijn vervolg

In de eerste Tussentijdse rapportage 2024 informeerden wij uw raad dat ONS Welzijn in januari 2024 heeft aangegeven dat zij zich niet aan de opdracht jeugd kan houden door personeelsgebrek bij de jeugdprofessionals. ONS welzijn verwachtte in mei 2024 weer formatief op orde te zijn door te investeren in formatie-uitbreiding (inhuur en vast) om de werkdruk bij jeugdprofessionals te verlagen en de wachtlijst van jeugd te verminderen. Om de jeugdprofessionals te laten focussen op de ondersteuning van jongeren is in gezamenlijkheid (gemeente Bernheze en ONS Welzijn) besloten dat tot en met mei 2024 geen extra activiteiten, zoals opleiding en overleg, voor de jeugdprofessionals werden ingepland.

Vanaf de zomervakantie is de formatie van ONS Welzijn iets boven de afgesproken capaciteit. Dit om de opgebouwde wachtlijst weg te werken en dat is inmiddels goed gelukt. De wachtlijst is namelijk weer op het reguliere niveau. Doordat we de eerste helft van het jaar geen (extra) beroep konden doen op de jeugdprofessionals lopen twee projecten: Integrale aanpak voor kwetsbare jongeren 16-27 en de implementatie van Aanpak Voorkomen Escalatie vertraging op.

Klimaatbestendig, biodivers en circulair

Voortgang werkprogramma Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN)

Bij de omgevingsdiensten door heel Nederland zijn personeelstekorten. Dit geldt ook voor onze omgevingsdienst, de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN). De knelpunten in de arbeidsmarkt hebben gevolgen voor de uitvoering van het werkprogramma en op de dienstverlening. Denk bij dat laatste aan het behalen van wettelijke termijnen en het communiceren met deelnemers en aanvragers over individuele zaken.

Het Algemeen Bestuur (AB) van de ODBN heeft in haar vergadering van 3 juli 2024 gevraagd inzicht te geven in de consequenties van de personele krapte, voor zowel de realisatie van het werkprogramma als ook het behalen van de inhoudelijke doelen. Hier wordt in de volgende bestuursrapportage van de ODBN op ingegaan. Deze staat op de agenda van het AB van 6 november 2024. De effecten voor Bernheze zijn (nog) niet te voorspellen. Op eventuele budgetwijzigingen wordt daarom later ingegaan.

De totale uitnutting van het werkprogramma van Bernheze is (tot en met augustus 2024) 48%.

Onderverdeeld in de verschillende onderdelen gaat het om:

- Algemeen: 49%
- Vergunningverlening: 59%
- Toezicht en handhaving: 45%
- Juridische ondersteuning: 74%
- Overige verzoektaken: 36%

Noot: de uitnutting van 'overige verzoektaken' is laag. Dit komt doordat de post 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties' (milieutoets bij omgevingsplan) minder vaak door ons gebruikt wordt. De levertermijnen bij de ODBN zijn lang, dus worden andere specialisten (externe adviseurs) gevraagd.

Energietransitie - Regionale Energie Strategie (RES)

Binnen het programma OER (Opwek Energie op Rijksground (OER) traject A59) onderzoeken Rijkswaterstaat en gemeente 's-Hertogenbosch en Bernheze de mogelijkheden voor het opwekken van zonne-energie langs de A59. Het gaat hierbij om het traject tussen afslag Engelen tot knooppunt Paalgraven. In 2023 is gestart met de inventarisatie van de gronden met vrije ruimte. 4,4 ha aan grond is in 2024 in de verkenningsfase verder onderzocht op haalbaarheid en wenselijkheid. Uit dit onderzoek blijkt dat in totaal 2,9 ha geschikt is voor de aanleg van zonnepanelen, waarvan 2,4 ha in 's-Hertogenbosch en 0,5 ha in Bernheze. Ook wordt op dit moment de haalbaarheid van zonnepanelen tegen de geluidsschermen onderzocht.

Rijkswaterstaat en gemeenten 's-Hertogenbosch en Bernheze willen in oktober een marktconsultatie houden om de technische en financiële haalbaarheid te toetsen bij de markt. Rijkswaterstaat en gemeenten willen van marktpartijen weten of de aanleg van zonnepanelen op de geschikte gronden langs de A59 uitvoerbaar en financieel haalbaar is. Daarnaast zijn Rijkswaterstaat en gemeenten benieuwd hoe de omgeving betrokken kan worden. Met de reacties uit de marktconsultatie, besluiten Rijkswaterstaat en gemeenten of de gronden uitgegeven worden voor de aanleg van zonnepanelen.

Duurzaamheid – Duurzaamheidsoverleg

Conform het Rekenkameronderzoek Duurzaamheid in 2022 en het raadsbesluit in 2024 is het Duurzaamheidsoverleg ingevoerd onder leiding van de coördinerend portefeuillehouder Duurzaamheid. Het overleg vindt 4x per jaar plaats.

Duurzame landbouw en economie

Economische visie

De Economische Visie heeft als een goede leidraad gefungeerd en de economie van Bernheze is dan ook veerkrachtig gebleken en heeft deze periode, vol dynamiek, goed weten te doorstaan. Er zijn een aantal mooie successen behaald.

In 2024 is een deel van het (werk)budget (15K) niet uitgegeven o.a. door capaciteitsuitval. Begin 2025 wordt het actieprogramma economie geactualiseerd, waarmee we in 2025 en 2026 weer verder op lopende en nieuwe acties gaan richten. Het proces zal vanuit een integrale en participatieve aanpak benaderd worden en inhoudelijk in lijn zijn met de (kaders uit de) omgevingsvisie Bernheze 2040 en de Economische Visie Bernheze 2021-2026.

Afronding regiodeal stallenaanpak en ontwikkeling gebiedsagenda/ uitvoeringsagenda buitengebied.

Het programmaplan transitie buitengebied en landbouw is in april 2024 vastgesteld door het college. In dit herijkte programma wordt in de diverse programmalijnen gewerkt aan de concrete doelstellingen die er zijn voor de transitie buitengebied en landbouw. Te weten:

- Betere balans tussen de geambieerde Omgevingskwaliteit en de landbouwactiviteit.
- Meer perspectief voor agrariërs die willen stoppen, aanpassen, veranderen of verplaatsen.
- Effectievere samenwerking met gebiedspartners in het buitengebied in de gebiedstransities.
- Meer lokale regie op landbouwtransitie in het buitengebied die het gevolg is van Europees, Landelijk en Provinciaal Beleid.

Een groot deel van inspanningen binnen het programma worden in 2024 gedekt uit de regiodeal stallenaanpak met een cofinanciering vanuit de RVR-voorziening. Deze regiodeal (en

cofinanciering) loopt 30 oktober dit jaar af. De doelstellingen van het programma betreffen de lange termijn en daarom wordt in het programma tevens gewerkt aan een ontwikkel- en uitvoeringsagenda voor het buitengebied. Met het aflopen van de regiodeal stallenaanpak wordt het noodzakelijk om vanaf 30 oktober 2024 de kredieten (9507005 en 9507007) te gaan aanspreken voor dekking van deze ontwikkel- en uitvoeringsagenda van het programma transitie buitengebied en landbouw. Deze twee kredieten komen voort uit een investeringsaanvraag uit 2020 (collegevoorstel 1440743, 24 maart 2020) en zijn tot dusver nog niet aangesproken.

Dienstverlening en sterke organisatie

Programma dienstverlening

Op 16 maart 2023 heeft uw Raad het Programma Dienstverlening vastgesteld. Met onze inwoners als uitgangspunt zijn we elke dag bezig om onze dienstverlening steeds meer te verbeteren. Door processen te optimaliseren, te digitaliseren en daarna te gaan monitoren zorgen we ervoor dat onze dienstverlening gewoon goed geregeld is.

In 2024 hebben we tot nu toe:

- Bereikbaarheid verbeterd door de invoering een nieuwe telefooncentrale. Dankzij de nieuwe telefooncentrale kan het KCC de inwoner van accuratere informatie over de beschikbaarheid van collega's voorzien. Bij de invoering zijn er ook sessies gehouden met het KCC en de teams om de interne samenwerking te verbeteren.
- We zijn gestart met het vernieuwen van de website, zowel het uiterlijk van de website, als de inhoud en de technische staat. Wanneer deze live gaat, gaan inwoners merken dat informatie makkelijker vindbaar en toegankelijk is. Onderdelen van de nieuwe website gaan we samen met inwoners bekijken om op die manier hun input en ervaringen mee te nemen in de definitieve versie.
- Nieuw meldingssysteem ingevoerd. Met het nieuwe systeem kunnen inwoners problemen in de openbare ruimte efficiënter melden en kunnen wij ze efficiënter oplossen. Melders die hun e-mailadres achterlaten, ontvangen een voortgangsbericht over de afhandeling. Daarnaast is het interne proces aangepast en maken we meer gebruik van digitale mogelijkheden.
- Narrow-casting opgestart. We brengen informatie actief naar onze inwoners. Op vijf locaties van de gemeente waar we 10.000 bezoekers per maand hebben hangen nieuwe informatieschermen. Via deze informatieschermen kunnen we onze inwoners informeren wat er bij hun in de kern en de rest van de gemeente speelt.

We gaan verder met het werken aan gewoon goed geregelde dienstverlening door:

- Digitalisering en vergemakkelijken van subsidie aanvragen voor niet-professionele organisaties. Het doel is het indienen en afhandelen van de aanvraag te vergemakkelijken door middel van digitalisering, zowel voor inwoners als de gemeente. Daarna gaan we ook aan de slag met de subsidie aanvragen van andere doelgroepen.

- Toegang Wegwijzer. In het licht van de huidige ontwikkelingen bekijken we of de afspraken uit het verleden nog passen bij de inwoners-wensen en gemeente-wensen als het gaat om bereikbaarheid. Denk hierbij aan het fysieke inloop-moment, en telefonische bereikbaarheid, al dan niet met tussenkomst van het KCC.
- Transparant proces Omgevingsvergunning. Dit project heeft het doel om de communicatie te vergemakkelijken en wederzijdse verwachtingen rondom het proces beter af te stemmen. Dit doen we door transparantie en eenduidigheid te creëren over de verschillende fases van het proces voor een omgevingsvergunning, zowel voor inwoners, adviesbureaus als medewerkers.

De komende periode zetten we in op een dienstverlenende mindset. De blik van de inwoner centraal stellen, samen met de inwoner werken aan het continu verbeteren van onze dienstverlening. Waarbij wij als organisatie eigenaarschap tonen want samen maken we onze dienstverlening gewoon goed geregeld.

Financiën

Europese aanbesteding brandverzekering

De huidige brandverzekering voldoet niet aan de vereiste normen en daarom is er het voornemen om een Europese Aanbesteding in te gaan voor een nieuwe brandverzekering voor al het gemeentelijk vastgoed.

Om deze aanbesteding te kunnen doen is er veel informatie benodigd over de huidige gebouwen, onderdeel van de benodigde informatie zijn de actuele taxatierapporten (maximaal zes jaar oud). Veel van de huidige taxaties zijn nu verlopen, en een groot deel verloopt in 2025. Om de aanbesteding voor de nieuwe brandverzekering op te kunnen starten zijn er nieuwe taxatierapporten benodigd.

Kijkend naar de huidige lijst gaat het om 55 gebouwen die een nieuwe taxatie nodig hebben (huidige taxaties tussen 2016 en 2019). Prijs van een taxatie is afhankelijk van de grootte en waarde van het gebouw.

Dit maakt dat er voor het vernieuwen van de taxaties ongeveer € 30.000,- exclusief btw benodigd is. Dit betreffen enkel de voorbereidingskosten voor de Europese Aanbesteding. Afhankelijk van de benodigde uren en werkzaamheden van externen voor de aanbesteding zelf is het goed om rekening te houden met nog eens € 10.000,-. De kosten van beide genoemde posten worden in 2025 verwacht en zullen we meenemen in de eerste tussentijdse rapportage 2025. We hebben met deze kosten nl. geen rekening gehouden in de begroting 2025.

De VNG werkt aan het oprichten van een eigen schadeverzekeraar voor gemeenten. Het is onderdeel van een groter plan, genaamd het Risicobeheerfonds, waar gemeenten op basis van solidariteit hun financiële risico's kunnen afdekken. We willen onderzoeken, nadat duidelijk wordt hoe de VNG schadeverzekering gaat effectueren, welke optie het beste bij Bernheze past.

Budgetten

	Mutaties	
	Incidenteel	Structureel
Programma Leefbare kernen		
Plankosten projectondersteuning de Wildhorst	-50.000	
Per saldo lagere opbrengsten de Wildhorst	62.800	
Lagere winstneming bouwgrondexploitatie	150.500	
Lagere dotatie reserve nog nader te bestemmen	-150.500	
Minder grondverkopen	7.366	
Lagere dotatie aan reserve landschappelijke kwaliteitsverbetering	-7.366	
Bijdrage landschappelijke kwaliteitsverbetering	-17.365	
Toevoegen aan reserve landschappelijke kwaliteitsverbetering	17.365	
Verkoop reststroken	-100.000	
Inhuur juridische ondersteuning t.b.v. verkoop reststroken	25.000	
Gladheidsbestrijding wegen	30.000	
Leges en degeneratiekosten	-41.612	-14.000
Omrijden busvervoer door herinrichting Travers Heeswijk-Dinther	15.000	
In eigen beheer nemen uitvoeren beleid volkshuisvesting		-37.522
Beëindiging begeleiden project internationale medewerkers	-19.600	
Lagere opbrengsten leges omgevingsvergunningen	230.000	
Oplossen structurele effecten invoering Omgevingswet 2024 (vanaf 2025)	216.524	-216.524
Electra gemeentelijke voorzieningen	119.927	
Programma Gezonde zorgzame gemeente		
Budget voorschoolse educatie en onderwijsachterstanden beleid verlagen	-170.000	
Budget maatwerktrajecten PAST verlagen	-31.860	
Terugvordering subsidiebedrag Ons Welzijn obv jaarrekening 2023	-140.443	
Hulpmiddelen	-103.000	
Kosten huishoudelijke verzorging	142.529	
Dekking uit reserve transities	-142.529	
Zorgkosten individuele begeleiding en dagbesteding	42.721	
Dekking uit reserve transities	-42.721	
Integrale aanpak kwetsbare jongeren 16-27 jaar	-24.000	
Toevoegen aan reserve transities	24.000	
Budget Jeugdzorg	-506.000	

	Mutaties	
Toevoegen aan reserve transities	506.000	
Kosten Sociale Zaken	14.388	
Vrijval budget bijzondere bijstand en vroeg signalering	-82.741	
Toevoegen aan de reserve nog nader te bestemmen	82.741	
Overschot egalisatiereserve Wsw	-148.614	
Toevoegen aan de reserve transities	148.614	
Budget voor noodopvanglocatie asielzoekers	80.000	
Dekking uit de reserve kosten opvang vluchtelingen	-80.000	
Kosten crisisonopvang Heeswijk-Dinther	6.657.134	
Compensatie door rijk	-6.657.134	
Verbouwkosten pand Meerstraat Heeswijk-Dinther	2.581.305	
Compensatie door rijk	-2.581.305	
Vergoeding bij kosten gemeentelijke opvanglocaties	-2.865.945	
Kosten gemeentelijke opvang asielzoekers	1.197.945	
Overschot toevoegen aan egalisatiereserve opvang vluchtelingen	1.668.000	
Programma Klimaatbestendig, bio-divers en circulair		
Bijstellen budgetten afvalinzameling	10.633	-40.830
Toevoegen aan de reserve egalisatie afvalstoffenheffing (incl. btw)	-2.108	37.487
Lagere lasten riolering	-66.198	
Toevoegen aan de voorziening riolering (incl. btw)	80.100	
Lagere opbrengsten uit rioolrecht	32.438	
Dekken uit de voorziening riolering	-32.438	
Leges omgevingsvergunning milieu	55.000	
Programma Weerbare en veilige samenleving		
Integraal veiligheidsbeleid	-64.118	
Programma Dienstverlening en sterke organisatie		
Burgerzaken	-10.000	-23.315
Kosten Bizob	21.137	
Transitie naar Cloud omgeving	-100.000	
Pilot data-gestuurd werken	-60.000	
Ontvangen UWV gelden	-30.000	
Kosten invoering HR21 per 1-1-2024	250.000	
Kosten invoering reiskostenvergoeding per 1-1-2025	-240.000	240.000
Dekking schrappen formatie per 1-1-2025	151.302	-151.302

	Mutaties	
Programma Financiën		
Vennootschapsbelasting 2022-2024	132.863	
Mei- en septembercirculaire 2024 gemeentefonds	-437.968	
Renteopbrengst schatkistbankieren	210.237	
Externe ondersteuning rechtmatigheidsverantwoording	19.472	
Stelpost access afboeken	-551.491	
Toevoegen aan reserve nog nader te bestemmen	551.491	
Afschrijvingslasten investeringsplannen	-25.917	
Toeristenbelasting 2020-2024	-50.000	-84.000
Kleinere mutaties	-33.016	-33.004
Subtotaal	-131.457	-323.010
Totaal (+ = nadeel / - = voordeel)	-454.467	

Voorstel

Wij stellen u voor:

1. De tweede tussentijdse rapportage 2024 vast te stellen en;
 - a. het saldo van de tweede tussentijdse rapportage vast te stellen op € 454.467,- voordelig;
 - b. dit voordeel van € 454.467,- in 2024 toevoegen aan de reserve nog nader te bestemmen;
 - c. het structureel voordeel van € 323.010,- te verwerken in de begroting 2025 en toevoegen aan de reserve nog nader te bestemmen;
 - d. Het afsluiten van een negental kredieten.
2. De volgende mutaties op reserves vast te stellen:
 - a. Per saldo € 30.022,- toevoegen aan de reserve egalisatie afvalstoffenheffing.
 - b. Per saldo € 589.394,- toevoegen aan de reserve nog nader te bestemmen.
 - c. Per saldo € 9.999,- toevoegen aan de reserve landschappelijke kwaliteitsverbetering.
 - d. Per saldo € 1.574.396,- toevoegen aan de reserve kosten opvang vluchtelingen.
 - e. Per saldo € 482.324,- toevoegen aan de reserve transitie.
 - f. Per saldo € 42.614,- toevoegen aan de reserve afschrijving pand Meerstraat 45 en 45a.

Bijlagen

Post onvoorzien

Stand van de post onvoorziene uitgaven 2024 (31 augustus)

Beschikbaar budget in de primitieve begroting 2024			94.472
Datum besluit raad/college	Omschrijving	Mutatie	Stand na wijziging
C 12-12-2023	Subsidieovereenkomsten Schuldhulpmaatje, Stg Leergeld, Jeugdfonds sport en Voedselbank	-10.357,00	104.829,00
C 23-01-2024	Ontwikkelingen Nistelrode verkeersonderzoek adviesbureau Kragten (SWOT-analyse)	25.000,00	79.829,00
C 06-02-2024	Financiële bijdrage werkbudget duurzame verstedelijking	7.500,00	72.329,00
C 04-03-2024	Onderzoek forfait toeristenbelasting	6.500,00	65.829,00
C 02-04-2024	Bijdrage onderzoek bereikbaarheid kleine kernen NO Brabant	17.988,00	47.841,00
C 18-06-2024	Inventarisatie ruimtegebruik verenigingen / W'brordcentrum	7.500,00	40.341,00
C 04-06-2024	Middelen volwasseneneducatie vrij laten vallen	-29.860,00	70.201,00

Financiële verordening gemeente Bernheze 2020 – Artikel 5 lid 7

Autorisatie begroting en investeringskredieten

Het college kan zonder voorafgaande toestemming van de raad beschikken over de post onvoorzien zoals die is opgenomen in de programmabegroting van het lopende jaar onder de volgende voorwaarden:

- De beschikking over de post onvoorzien mag uitsluitend betrekking hebben op uitgaven die onvoorzienbaar, onuitstelbaar of onvermijdbaar (de zogenaamde 3 O's) zijn.
- Mutaties van eenmalige of structurele lasten of baten, niet zijnde mutaties voortvloeiende uit investeringskredieten, tot en met € 25.000,-.
- Mutaties van geautoriseerde investeringskredieten tot 10% van het investeringsbedrag met een maximum tot € 100.000,-.
- Voordelen welke niet zijn geraamd worden toegevoegd aan de post onvoorzien.
- Het college doet zonder voorafgaande toestemming van de raad ten laste van de post onvoorzien geen uitgaven waarvan bekend is of verondersteld mag worden dat daaromtrent belangrijke politieke gevoeligheid bestaat.
- Indien aanwending van de post onvoorzien structurele financiële consequenties tot gevolg heeft worden deze consequenties in de eerst volgende kadernota en/of begroting opgenomen als een onomkeerbaar besluit.

Toelichting budgetten (financiële afwijkingen)

Leefbare kernen

Herontwikkeling de Wildhorst

Met onze samenwerkingspartner zijn wij inmiddels tot een herontwikkelingsplan voor gekomen. Dat betekent dat we in een nieuwe fase terecht komen. We verwachten eind 2024/begin 2025 een samenwerkingsovereenkomst aan te gaan. Vanwege de vertraagde uitspraak van Tedeca en de herontwikkeling verwachten we € 50.000,- aan kosten af te ramen en door te schuiven naar 2025.

Doordat de erfpachtovereenkomst met Tedeca is opgezegd ontvangen we € 72.800,- minder pachtopbrengsten. Daar tegenover staat dat we € 10.000,- meer huuropbrengsten ontvangen. Per saldo ontvangen we € 62.800,- minder.

Consequentie

Vanwege vertraging hebben we incidenteel lagere plankosten van € 50.000. Door opzegging erfpachtovereenkomst ontvangen we na verrekening met huuropbrengsten incidenteel € 62.800 minder.

Bouwgrondexploitatie

Woningbouw eigen ontwikkeling

De budgetten in de bouwgrond die de gemeente zelf ontwikkeld zijn bijgesteld op basis van de geactualiseerde exploitatieopzetten die zijn gebruikt bij het opstellen van de begroting 2025 (exploitatieopzetten juli 2024). Deze actualisatie zorgt per saldo voor een bijraming van de ontwikkelkosten van de complexen in 2024 met € 458.000,-. € 691.000,- hiervan betreft een bijraming van aankoopkosten van gronden binnen de bouwgrondexploitatie. Daarnaast verwachten we in 2024 € 561.000,- meer aan inkomsten te realiseren dan in de primitieve begroting is geraamd.

Door de actualisatie verwachten we € 209.000,- minder aan winst in 2024 te nemen. De voorgaande mutaties voor 2024 worden hoofdzakelijk veroorzaakt door verschuivingen in de tijd. Door minder grondverkoop resulteert dit ook in een lagere dotatie van € 7.366,- aan de reserve landschappelijke kwaliteitsverbetering.

Woningbouw facilitaire ontwikkeling

De budgetten in de facilitaire bouwgrondexploitatie zijn bijgesteld op basis van de geactualiseerde exploitatieopzetten die zijn gebruikt bij het opstellen van de begroting 2025 (exploitatieopzetten juli 2024). Deze actualisatie zorgt voor per saldo voor een bijraming van de ontwikkelkosten van de complexen in 2024 met € 113.000,-. Daarnaast verwachten we in 2024 € 211.000,- meer aan

inkomsten in de vorm van exploitatiebijdragen te ontvangen. Deze mutaties vinden hun oorsprong in het opstarten van nieuwe facilitaire projecten. Bij een facilitair project streeft de gemeente erna om over de looptijd van het project per saldo geen resultaat te maken en alleen haar kosten te verhalen. Door de actualisatie verwachten we echter wel € 26.500,- meer aan verlies te nemen in 2024. De hogere verliesverwachting is het gevolg van tegenvallers in de realisatie op overeenkomsten die voor de hoge prijsstijgingen van 2022 zijn gesloten.

Bedrijventerreinen

De budgetten in de bouwgrond van bedrijventerreinen zijn bijgesteld op basis van de geactualiseerde exploitatieopzetten die zijn gebruikt bij het opstellen van de begroting 2025 (exploitatieopzetten juli 2024). Deze actualisatie zorgt voor minimale aanpassingen van de ontwikkelkosten van de complexen in 2024. Door de actualisatie verwachten we wel € 85.000,- meer aan winst in 2024 te nemen. De hogere winstverwachting voor 2024 wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een meevaller in de verwachten kosten vanaf 2025 van het bedrijventerrein Retsel II.

Per saldo op basis van de huidige ramingen inclusief deze tussentijdse rapportage (€ 150.500,- lagere winstneming) verwachten wij een positief resultaat op het grondbedrijf van € 1.4 miljoen. Bij de jaarrekening 2024 zal het definitieve resultaat verantwoord worden.

Consequentie

Incidenteel lagere winstneming van € 150.500,- resulteert in een lagere dotatie aan de reserve nog nader te bestemmen. Lagere verkopen resulteren in een lagere dotatie aan reserve landschappelijke kwaliteitsverbetering € 7.366,-.

Bijdrage landschappelijke kwaliteitsverbetering

Het toestaan van niet-agrarische bedrijvigheid op een van oorsprong agrarische locatie gaat gepaard met een waardevermeerdering van de locatie. Hiervan dient 20% geïnvesteerd te worden in landschappelijke en/of ruimtelijke kwaliteit. Voor het deel dat niet direct geïnvesteerd wordt is een bijdrage in de reserve voor landschappelijke kwaliteitsverbetering verschuldigd. In 2024 is hiertoe een bijdrage van € 17.365,- ontvangen.

Consequentie

De bijdrage van € 17.365,- storten wij in de reserve landschappelijke kwaliteitsverbetering.

Ongeregistreerd grondgebruik/reststroken

Het project ongeregistreerd grondgebruik en verkoop reststroken loopt nog steeds. In 2024 hebben we meer (en grotere stukken) reststroken verkocht. Hierdoor zijn de opbrengsten gestegen en ramen deze bij met ruim € 100.000,-.

Er liggen nog een aantal complexe dossiers. Om deze vlot te trekken hebben we specifieke juridische kennis ingehuurd. Dit brengt ruim € 25.000,- aan extra kosten met zich mee.

Het totale project verloopt nog steeds budgetneutraal: de grondverkopen dekken minimaal de projectkosten.

Consequentie

Tegenover de incidenteel hogere opbrengsten € 100.000,- staan incidenteel hogere kosten € 25.000,- om deze opbrengsten te realiseren.

Gladheidsbestrijding wegen

Het afgelopen voorjaar (2024) hebben we meer strooibeurten uitgevoerd dan geraamd. Tevens loopt onze indexering voor het onderhoud en inzet personeel niet in de pas met de werkelijkheid. De kosten zullen hierdoor met incidenteel € 30.000,- toenemen.

Consequentie

De kosten voor gladheidsbestrijding wegen met incidenteel € 30.000,- bijstellen.

Leges telecombedrijven en degeneratiekosten

Het aantal externe aanvragen vanuit telecomaanhouders om kabels en leidingen in de gemeentegrond neer te leggen is hoger dan verwacht. De legesinkomsten zullen hierdoor naar verwachting € 85.612,- hoger zijn waarvan € 44.000,- structureel.

Daarentegen zijn de daadwerkelijke doorbelaste degeneratiekosten naar verwachting € 30.000,- structureel lager zijn.

Consequentie

De opbrengsten gaan per saldo met structureel € 14.000,- en incidenteel € 41.612,- toenemen.

Kosten omrijden Arriva i.v.m. herinrichting Traverse Heeswijk-Dinther

Bij het project herinrichting Traverse Heeswijk-Dinther moet Arriva (busvervoer) voor langere tijd omrijden via de N279.

Bij deze omleidingen moet Arriva extra kosten maken doordat er omgereden moet worden. De provincie vindt het niet terecht dat een vervoerder deze extra kosten, die vaak bij wegwerkzaamheden gemaakt worden, moet opvangen. Daarom is in het OV-bestek opgenomen dat de kosten van wegwerkzaamheden bij de wegbeheerder thuishoren en dat de wegbeheerder en vervoerder in overleg gaan om de kosten van de wegwerkzaamheden te beperken. Mocht dit niet lukken dan is contractueel afgesproken dat de vervoerder de kosten draagt voor de eerste drie maanden van een omleiding.

Daarna zijn de kosten voor de wegbeheerder, in dit geval de gemeente Bernheze. Dit is vastgelegd in de Handreiking SAMOV van april 2015. De extra kosten voor het omrijden bedragen voor de gehele herinrichting € 60.000,-.

Voor 2024 zijn de te verwachten kosten € 30.000,-, waarvan de provincie 50% op zich neemt. Voor de gemeente Bernheze betekent dit dus een extra kostenpost van € 15.000,-.

Consequentie

Hogere kosten van incidenteel € 15.000,- vanwege omrijden busvervoer in verband met herinrichting Traverse Heeswijk-Dinther.

Inhuur extern personeel volkshuisvesting

In 2022 was er geen verantwoordelijk beleidsmedewerker Volkshuisvesting binnen de gemeente. Voor uitvoering van beleid is Nijbod Consultancy ingeschakeld om deze taak waar te nemen.

Momenteel is er wel een verantwoordelijk beleidsmedewerker. Derhalve kunnen de structurele kosten voor inhuur voor dergelijke activiteiten van € 37.522,- worden verlaagd.

In 2022 was er een project inzake internationale werknemers. Voor het begeleiden van het project is een jaarlijks budget beschikbaar gemaakt van € 19.600,-. Dit project is niet meer actief in 2024 en derhalve kan budget afgeraamd worden.

Per saldo kunnen wij het budget inhuur extern personeel naar beneden bijstellen met structureel € 37.522,- en incidenteel € 19.600,-.

Consequentie

Bijstellen inhuur extern personeel volkshuisvesting naar beneden met structureel € 37.522,- en incidenteel € 19.600,-.

Leges omgevingsvergunningen ruimtelijke initiatieven

In de eerste tussentijdse rapportage 2024 is aangegeven dat de legesopbrengsten van omgevingsvergunningen onder druk staan, maar dat er nog te weinig (in)zicht was op hoe de processen en de aantallen zich ontwikkelen.

Net voor inwerkingtreding van de Omgevingswet (Ow) zijn veel aanvragen ingediend (onder het oude kader, de Wabo). In de eerste maanden van 2024 hebben initiatiefnemers kennis over de Ow moeten opbouwen en terughoudend gehandeld. Hierdoor zijn in het eerste kwartaal van 2024 minder verzoeken en aanvragen ingediend dan verwacht, wat zijn weerslag op de leges heeft gehad.

De begrote legesopbrengsten zijn ingeschat op basis van aannames en verwachtingen. De werkelijkheid geeft andere kengetallen. Op basis van acht maanden werken onder de Ow zijn deze nog niet betrouwbaar. Dit moet ontwikkeld worden in de komende jaren.

De aanname dat een bepaald percentage van de intaketafel, leidt tot een omgevingstafel blijft achter ten opzichte van de verwachting. Dit heeft meerder verklaringen.

De belangrijkste zijn:

- Initiatiefnemers hebben meer tijd nodig tot een definitief plan dat geschikt is om op de omgevingstafel te behandelen.
- Een aantal plannen wordt afgewezen vanwege het woningbouwbeleid en krijgt dus geen vervolg (en ook geen hogere vervolg legesopbrengsten ter compensatie van de intaketafel, die qua leges bewust laag gehouden is).
- Een aanzienlijk deel van de verzoeken is in de Ow aangewezen als een activiteit voor grondexploitatie. Deze worden na de intaketafel voortgezet met een los kostenverhaal.

Dit maakt dat we de legesopbrengsten voor 2024 incidenteel met € 230.000,- naar beneden bij moeten stellen. Daarnaast zitten nog twee grote projecten (circa 70 appartementen) in de pijplijn, waarvan we niet weten of deze in 2024 of pas in 2025 tot circa € 200.000,- aan legesinkomsten gaan leiden.

Deze ontwikkelingen en aangepaste verwachtingen gaan we meenemen in de bepaling van de legestarieven voor 2025. Hierover volgt nog apart een NTI aan de raad.

Consequentie

De legesopbrengsten omgevingsvergunningen met incidenteel € 230.000,- naar beneden bijstellen.

Oplossen structurele effecten nieuwe Omgevingswet 2024

In het raadsvoorstel Belasting- en legesverordening 2024 ontstond door de nieuwe Omgevingswet een structureel tekort in de begroting 2024 van € 200.000,-.

Nu wij meer informatie hebben hoe zich de leges ontwikkelen en een beter beeld van de processen hebben, vinden wij het ook tijd om te bekijken hoe wij het structureel tekort op kunnen lossen.

Wij kunnen op basis van inventarisatie tijdsbesteding kostenverhaal, meer uren toerekenen aan de bouwgrondexploitatie. Dit betekent een structureel voordeel van € 92.189,-.

Daarnaast kunnen wij de niet meer benodigde vacatureruimte van 1,5fte inbrengen als dekking. Dit betekent een structureel voordeel van € 124.335,-.

Het schrappen van deze formatieruimte achten wij verantwoord. Deze formatie is al een paar jaar achter de hand gehouden (niet ingevuld), in afwachting van de Omgevingswet. Daarnaast zijn er geen achterstanden en vindt afhandeling van de aanvragen (ruim) binnen de wettelijke termijnen plaats.

Voor de begroting 2025 betekent dit een structureel voordeel van € 216.524,-. Hiermee hebben we het structureel tekort van € 200.000,- volledig opgelost.

Consequentie

Inbreng van formatie en uren doorbelasten aan de bouwgrondexploitatie, zorgen in 2025 voor een structureel voordeel van € 216.524,-.

Kosten elektra gemeentelijke voorzieningen

In 2024 hebben we voor de openbare verlichting de afrekening over 2023 ontvangen voor elektra. De hoogte van deze afrekening bedraagt € 53.000,-. Daarnaast hebben we op basis van de ontvangen voorschotten 2024 de kosten voor elektra geëxtrapoleerd. Dit betekent een extra kostenpost van € 66.927,-.

Consequentie

De kosten voor elektra van gemeentelijke voorzieningen incidenteel met € 119.927,- verhogen.

Gezonde zorgzame gemeente

Voorschoolse educatie en onderwijsachterstandenbeleid

In de begroting is een budget beschikbaar van € 656.532,- waarvan een bedrag van € 328.382,- gedekt wordt uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid. Ultimo augustus laat dit budget een substantiële onderschrijding zien van € 180.000,-. We verwachten dit jaar nog beperkte uitgaven te doen van zo'n € 10.000,-. De resterende begrote middelen van € 170.000,- kunnen daarom vrijvallen.

We zijn inmiddels gestart met de evaluatie het huidige onderwijskansenbeleid en op basis van het eerste beeld verwachten we dat extra investeringen nodig zijn om aan de wettelijke kwaliteitseisen te kunnen blijven voldoen ten aanzien van:

Een betere spreiding van geïndiceerde peuters voor Voorschoolse Educatie en reguliere peuters over de locaties, zodat de groepen voldoende taairijk zijn.

Extra ondersteuning voor nieuwkomers in de voor- en vroegschool, zodat leerlingen tijdig in kunnen stromen op het kinderdagverblijf en ouders meer en beter betrokken worden bij het onderwijs en de ontwikkeling van hun kind.

Eerder Voorschoolse Educatie aan te bieden, waardoor peuters met een achterstand beter en sneller kunnen worden ondersteund in hun ontwikkeling en waar nodig eerder passende hulp kan worden ingezet

Consequentie

Het budget voorschoolse educatie en onderwijsachterstandenbeleid met € 170.000,- incidenteel verlagen.

Maatwerktrajecten PAST (Passend Andere Stap)

Tot medio 2023 hebben we maatwerktrajecten PAST ingezet voor leerlingen van het voortgezet (speciaal) onderwijs die dreigen uit te vallen op school of uitgevallen waren. Bij PAST werden leerlingen intensief ondersteund om terug te keren naar school.

Hoewel de eerste ervaringen met PAST goed waren, voldeed de inzet van het traject niet aan de eisen van de onderwijsinspectie. De trajecten PAST waren langdurig (1-2 jaar), dit was niet toegestaan. Om die reden zijn er geen PAST-trajecten meer ingezet.

Met de regiogemeenten en het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs hebben we afgesproken te kijken naar een alternatief voor PAST. We hebben nog geen alternatief gevonden. We verwachten de middelen daarom dit jaar niet in te zetten.

We verwachten de middelen in 2025 en verder wel aan te wenden om meer vorm te kunnen geven aan ondersteuning van leerlingen op scholen en toe te werken naar meer inclusief onderwijs. Hiervoor maken we in 2025 een gezamenlijk plan van aanpak met het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs en regio gemeenten.

Consequentie

Het budget Maatwerktrajecten PAST incidenteel met € 31.860,- verlagen.

Ons Welzijn – afrekening subsidie 2023

We ontvingen de jaarrekening 2023 van Ons Welzijn. Op basis van de afspraken in de subsidieverordening wordt een subsidiebedrag van € 140.443,- teruggevorderd.

Consequentie

De niet-bestede subsidie 2023 van € 140.443,- vrij laten vallen in de exploitatie.

Collectief vervoer

De raming voor de exploitatiekosten voor collectief vervoer en de reizigersbijdrage zijn gebaseerd op de gemiddelde historische kosten. O.b.v. de realiseerde uitgaven tot en met juli 2024 verwachten we dat de kosten € 46.798,- lager zullen uitvallen.

Consequentie

De exploitatiekosten voor collectief vervoer incidenteel met € 46.798,- verlagen.

Hulpmiddelen

In de eerste Tussentijdse rapportage informeerden wij uw raad over de forse verlaging van de kosten als gevolg van de aanbesteding. Deze hadden we geraamd op € 186.000,- en daarmee de budgetten structureel naar beneden bijgesteld. Op basis van de reeds ingediende declaraties kunnen we het budget nogmaals met € 73.000,- aframen.

Daarnaast hebben we een budget voor woningaanpassingen beschikbaar. Dit budget is gebaseerd op de gemiddelde historische kosten. Op basis van de reeds gedane uitgaven in 2024 en de nog te verwachte uitgaven kan een bedrag van € 30.000,- vrijvallen ten gunste van de exploitatie.

Consequentie

Het budget hulpmiddelen met incidenteel € 103.000,- verlagen.

Kosten huishoudelijke verzorging

Op basis van extrapolatie van de kosten over het eerste halfjaar 2024 verwachten we een verhoging van de kosten huishoudelijke hulp van € 142.529,-.

Het gemiddelde aantal declaraties per maand is op basis van zo'n 700 cliënten. Het aantal cliënten met een algemene voorziening is in augustus 20 cliënten.

Consequentie

Het budget huishoudelijke verzorging verhogen met incidenteel € 142.529,-. De kosten brengen we ten laste van de reserve transities.

Kosten individuele begeleiding en dagbesteding

Op basis van extrapolatie van de kosten over het eerste halfjaar 2024 verwachten we een verhoging van de zorgkosten Individuele begeleiding en dagbesteding van € 42.721,-.

Consequentie

Het budget individuele ondersteuning en dagbesteding incidenteel verhogen met incidenteel € 42.721,-. De kosten brengen we ten laste van de reserve Transities

Integrale aanpak kwetsbare jongeren 16-27 jaar

In de begroting 2024 is een budget beschikbaar van € 50.000,- voor het project integrale aanpak kwetsbare jongeren 16-27 jaar. Dit project heeft stil gelegen als gevolg van de personele problemen bij Ons welzijn. Het budget kan dan ook gedeeltelijk met € 24.000,- vrijvallen.

Consequentie

Het budget integrale aanpak kwetsbare jongeren 16-27 jaar verlagen met € 24.000,- incidenteel. Dit voordeel voegen we toe aan de reserve transitities.

Jeugdzorg

In de eerste tussentijdse rapportage verhoogde we de budgetten jeugdzorg met incidenteel € 1.280.899,-. Deze bijstelling was gebaseerd op de forse stijging van de kosten in 2023 en de gemiddelde index van 6,6%. Inmiddels zijn zeven maanden gefactureerd in 2024. Op basis van deze declaraties schatten we in dat de kosten € 506.000,- lager zijn dan we bij de eerste tussentijdse rapportage in schatten. We zien een daling van het aantal unieke jeugdigen (2023: 573 en 2024: 550) en de gemiddelde zorgkosten per jeugdige stijgt minder hard dan de indexatie van 6,6%.

De jeugdzorg is een opneinde regeling en moeilijk te voorspellen. Een risico is de inhaalslag van de wijkteams. In de eerste zes maanden was de formatie van de jeugdprofessionals niet op orde. Dit zorgde voor een toename van de wachtlijst. In de tweede helft van 2024 wordt hard gewerkt om de wachtlijsten we te werken. Dit kan tot een toename van de kosten leiden waarmee we in de doorrekening van de kosten nog geen rekening hebben gehouden.

Consequentie

Het budget jeugdzorg met incidenteel € 506.000,- verlagen. Dit voordeel ten gunste brengen van de reserve transitities.

Kosten sociale zaken

Het budget voor de kosten van de voorzieningen van sociale zaken is gebaseerd op de gemiddelde historische kosten. Het betreft een open einde regeling waardoor de uitgaven voortduren schommelen. Op basis van de uitgaven tot en met juli verwachten we een overschot van € 86.443,-. Dit is voornamelijk het gevolg van een hogere rijksuitkering en de meerkosten re-integratie.

Daarnaast vindt een bijstelling plaats van de uitvoeringskosten met € 100.831,-. Dit als gevolg van de aanpassing van het tarief en de inzet van ambtelijke uren door Meierijstad. De inzet van ambtelijke uren is gebaseerd op de inzet van 2023.

Er loopt een onderzoek, gezamenlijk met Boekel en Meierijstad, naar de wettelijke taken die wij als gemeenten hebben en de organisatie die daarvoor nodig is. In de loop van 2025 verwachten we de uitkomsten hiervan en de consequenties voor de uitvoeringskosten.

Bij de overhevelingen van 2023 naar 2024 hebben we de ontvangen middelen in 2023 voor dienstverlening aanpak armoede en schulden en flankerend beleid energiearmoede gereserveerd voor de inzet van een armoederegisseur. De kosten van de armoederegisseur hebben we echter

kunnen dekken uit de structurele middelen die we ontvangen hebben vanaf 2024 in de algemene uitkering voor bijzondere bijstand en vroeg signalering. Daarmee kan het bedrag van de overheveling van € 82.741,- vrijvallen en toe te voegen aan de reserve nog nader te bestemmen.

Consequentie

Het budget sociale zaken met € 14.388,- incidenteel verhogen. Daarnaast de incidentele middelen voor bijzondere bijstand en vroeg signalering van ad € 82.741,- vrij laten vallen en toe te voegen aan de reserve nog nader te bestemmen.

Overschot egalisatiereserve Wsw

In 2016 is een egalisatiereserve Wsw gevormd voor het verrekenen van over- en onderrealisatie Wsw. Strekking van dit besluit is om bij onderrealisatie de niet benutte middelen in deze reserve te storten en overrealisatie uit deze reserve te financieren. De gemeenten zijn begin 2016 akkoord gegaan met het op deze wijze regionaal financieren van de Wsw. Hiermee zijn we solidair voor de uitvoering van de Wsw. Hierbij is wel aangegeven dat het saldo van de egalisatiereserve niet hoger mag zijn dan 2,5% van het totale regionale fictieve wsw-budget. Jaarlijks wordt bezien of dit percentage aanpassing behoeft. Op basis van dit uitgangspunt ontvangen we in 2024 een bedrag terug van € 148.614,-. Dit bedrag voegen we toe aan de reserve Transitie.

Consequentie

De ontvangsten vanuit het overschot van de egalisatiereserve Wsw van ad € 148.614,- toevoegen aan de reserve Transitie.

Opvang asielzoekers

Uw gemeenteraad besloot op 4 juli 2024 tot het voornemen om maximaal 250 asielzoekers op te vangen in een noodopvanglocatie aan de Slabroekseweg in Nistelrode voor een maximale periode van twee jaar. Inmiddels hebben we hiervoor kosten gemaakt, zoals communicatiekosten, kosten projectleider, bijeenkomsten buurtbewoners, etc. We schatten voor dit jaar de kosten op zo'n € 80.000,-. Deze kosten worden niet gecompenseerd door het rijk en/of COA

Consequentie

Een budget van incidenteel € 80.000,- opnemen in de begroting 2024 ter dekking van de kosten voor een noodopvanglocatie asielzoekers. Deze kosten dekken we uit de reserve kosten opvang vluchtelingen.

Crisisnoodopvang Zandkant Heeswijk-Dinther en overige opvanglocaties Oekraïners

Begin 2024 is besloten de crisisnoodopvang aan de Zandkant te verlengen tot maximaal eind 2024. Inmiddels zijn we gestart met de verbouw van het pand aan de Meerstraat in Heeswijk-Dinther waarmee 82 opvangplekken worden gerealiseerd. De verwachting is dat het pand tijdig

klaar is om vluchtelingen vanaf de Zandkant op te vangen. We zijn in september gestart om vluchtelingen te verhuizen vanuit de CNO naar andere opvanglocaties buiten de gemeente (bijvoorbeeld gemeente Oss).

De verbouwkosten van het pand aan de Meerstraat van afgerond € 2,6 miljoen worden volledig vergoed door het ministerie van Justitie en Veiligheid met uitzondering van de sanering van de grond. Hiervan schatten we de kosten op € 100.000,-. Deze kosten hebben we ten laste gebracht van de reserve kosten opvang vluchtelingen. Uw raad heeft het college gemandateerd om te beschikken over deze reserve en behoeft in deze rapportage dan ook geen besluitvorming door uw raad.

De geschatte kosten voor de crisisnoodopvang in Heeswijk-Dinther van € 6.657.134,- worden volledig vergoed door het rijk. Hiervoor is inmiddels een voorschot aangevraagd en toegekend. De definitieve compensatie vindt plaats o.b.v. de gerealiseerde kosten over 2024.

Als gemeente ontvangen we € 61,- per dag per gerealiseerde opvangplek voor gemeentelijke opvanglocaties. Op basis van een globale doorrekening zou dit voor Bernheze een vergoeding voor 2024 betekenen van € 2.768.424,-. Daarnaast ontvangen we een aanvullende rijksbijdrage voor het uitgekeerd leefgeld en uitvoeringskosten van totaal € 97.521,-.

De kosten (huurkosten, energielasten, beheer locaties, schoonmaak, projectleider, etc.) voor de diverse gemeentelijke opvanglocaties (Tramplein en huurwoningen) schatten we op ongeveer € 1,2 miljoen. Het gerealiseerde overschot (schatting € 1.668.000,-) voegen we bij de jaarrekening toe aan de egalisatiereserve opvang vluchtelingen.

Consequentie

De geschatte kosten 2024 voor de crisisnoodopvang Heeswijk-Dinther ad € 6.657.134,- worden volledig gecompenseerd door het rijk.

De verbouwkosten van het pand aan de Meerstraat aan Heeswijk-Dinther van € 2.581.305,- worden volledig gecompenseerd door het rijk.

Voor de kosten van de gemeentelijke opvanglocaties ontvangen we op basis van het normbedrag een vergoeding van naar schatting € 2.865.945,-. Het overschot na aftrek van de gerealiseerde kosten, naar schatting € 1.668.000,-, voegen we toe aan de egalisatiereserve opvang vluchtelingen.

Klimaatbestendig, biodivers en circulair

Aanpassing budgetten afval

Terugdraaien verkoop afvalcontainers

Na het sluiten van de dienstverleningsovereenkomst is afgesproken dat de Afvalstoffendienst 's-Hertogenbosch het minicontainerpark van Bernheze zou overnemen. De vergoeding die zij daarvoor zouden betalen is gebaseerd op de restwaarde van te recycling minicontainers. Op het moment dat de Afvalstoffendienst 's-Hertogenbosch aankondigde de DVO te beëindigen is de factuur die daarvoor was gestuurd gecrediteerd. De vordering/inkomst is in 2023 opgelegd, de creditering van deze vordering vindt echter nu in 2024 plaats voor een bedrag van € 70.000,-.

Indexatie IBN

Als gevolg van gestegen kosten is de indexatie IBN hoger als verwacht. Over 2023 hebben wij in 2024 al een naheffing ontvangen, daarnaast gaan de kosten over 2024 ook hoger gaan uitvallen. Per saldo worden de kosten IBN circa € 25.000,- structureel hoger.

Inkomsten papierinzameling

De inkomsten uit papierinzameling zijn abusievelijk niet opgenomen in de begroting. De verwachte opbrengsten bedragen € 50.000,- structureel.

Naast een aantal kleinere mutaties binnen afvalinzameling betekent dit per saldo een structureel lagere last van € 40.830,- en een incidenteel hogere last van € 10.633,- en worden per saldo inclusief correctie voor btw gestort in de reserve egalisatie afvalstoffenheffing.

Consequentie

Budgetten afvalinzameling bijstellen met per saldo € 30.197,- (€ 40.830,- structureel en € 10.633,- incidenteel) en deze inclusief correctie voor btw voor een bedrag van € 35.379,- toe te voegen aan de reserve egalisatie afvalstoffenheffing.

Riolering

In mei 2024 is een nieuwe Programma Water en Riolering vastgesteld. Binnen dit nieuwe programma is voor de jaren vanaf 2025 de nieuwe exploitatie berekend.

In de exploitatiekosten van het nieuwe programma zijn de onderhoudskosten opnieuw berekend en hierin wordt binnen de onderhoudskosten een besparing voorzien van circa € 63.000,-. In begroting 2025 is deze omzetting reeds doorgevoerd. Hiervoor zijn ook reeds de nieuwe kostensoorten aangemaakt.

Het ligt in lijn der verwachting dat we in 2024 ook reeds de besparing van circa € 66.198,- zullen realiseren.

Gezien het feit dat Taakveld Riolering een gesloten begroting is dient ook de dotatie voorziening inclusief correctie voor btw met dit bedrag te worden verhoogd.

Consequentie

De lasten riolering met € 66.198,- verlagen en de dotatie aan de voorziening riolering inclusief correctie voor btw met € 80.100,- verhogen.

Opbrengsten rioolrecht

Op basis van de geactualiseerde woz waarde is het noodzakelijk de opbrengsten rioolheffing eigenaar woningen met € 32.438,- incidenteel te verlagen. De lagere opbrengst wordt gedekt uit de voorziening riolering.

Consequentie

De opbrengsten uit rioolheffing eigenaar woningen incidenteel te verlagen met € 32.438,- en deze te dekken uit de voorziening riolering.

Leges omgevingsvergunningen milieu

Sinds 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Voor de behandeling van omgevingsvergunningen met milieuactiviteiten mogen leges gevraagd worden. Bernheze heeft dit in haar legesverordening verwerkt met een verwachte opbrengst van € 65.000,-.

Tot en met augustus 2024 is er geen omgevingsvergunning voor een (of meer) milieuactiviteit(en) verleend. Hierdoor zijn er ook nog geen opbrengsten vanuit de leges. Er zijn wel zes aanvragen ingediend. Al deze aanvragen hebben betrekking op een veehouderijlocatie.

Gezien de personele krapte bij de ODBN, als ook de steeds veranderende stikstof wet- en regelgeving, vlot de behandeling van veel agrarische aanvragen niet.

Voor het einde van 2024 wordt van hooguit een enkele aanvraag verwacht dat hierop beschikt is. Daarom worden de leges voor 2024 incidenteel met € 55.000,- naar beneden bijgesteld.

Consequentie

De opbrengsten uit milieuleges met € 55.000,- verlagen.

Weerbare en veilige samenleving

Integraal veiligheidsbeleid

De deelname aan het Maasland Interventie Team (MIT), betreft een bijdrage aan de gemeente Oss. In 2023 was de verwachting dat de gemeente Oss nog zou factureren, dus hadden wij deze kosten opgenomen als nog te betalen in 2024 opgenomen. De facturatie over 2023 komt te

vervallen. De bijdrage 2024 aan de gemeente Oss zal wel plaats vinden. De nog te betalen post 2023 valt nu nagenoeg weg tegen de bijdrage 2024. We kunnen daarom de bijdrage deelname MIT incidenteel € 17.000,- naar beneden bijstellen.

De deelname aan de veiligheidsmonitor zal in 2025 en niet in 2024 plaats vinden. We kunnen daarom incidenteel € 22.118,- naar beneden bijstellen.

Deelname informatiecel aanpak ondermijnende criminaliteit zal worden uitgevoerd door intern personeel. De kosten kunnen met incidenteel € 25.000,- naar beneden bijgesteld worden. In 2025 gaan we bekijken of deze structurele lasten kunnen worden omgezet naar structurele formatie (invulling van deze vacature is voorlopig uit andere vacatures gedekt).

Per saldo betekent dit dat het budget integraal veiligheidsbeleid incidenteel met € 64.118,- verlaagd kan worden.

Consequentie

De budgetten integraal veiligheidsbeleid met incidenteel € 64.118,- naar beneden bijstellen.

Dienstverlening en sterke organisatie

Burgerzaken

De aanschaf gezondheidsverklaringen 75+ blijft dit jaar wat achter. Hierdoor kunnen we het budget incidenteel met € 10.000,- naar beneden bijstellen. Daarnaast berekenen wij vanaf 2024 de huur van het Kasteel Heeswijk-Dinther bij huwelijken niet meer door aan de inwoner, maar brengt het Kasteel dit weer zelf in rekening bij de inwoner. Dit is abusievelijk nog niet bijgesteld in de onze begroting wat betekent dat we dat budget met structureel € 23.315,- kunnen verlagen.

Per saldo stellen wij het budget burgerzaken structureel met € 23.315,- en incidenteel € 10.000,- kunnen verlagen.

Consequentie

Burgerzaken met structureel € 23.315,- en incidenteel € 10.000,- verlagen.

Kosten Bizob (Stg. Bureau inkoop & aanbesteding Zuidoost Brabant)

De inzet van Bizob als adviseur en ondersteuner bij de inkoop van de gemeente Bernheze was begin 2024 geraamd op 210 dagen. Op basis van de huidige gegevens (begin september) en inzet van Bizob tot nu toe en dit geëxtrapoleerd naar het einde van het jaar wordt verwacht dat er 34 dagen meer inzetdagen nodig zijn dan vooraf begroot. Dit betekent dat de post wordt verhoogd met € 20.962,- excl. btw. De hogere inzet van Bizob dan vooraf begroot is het gevolg van een aantal vooraf niet bekend zijnde inkooptrajecten waar Bizob bij heeft ondersteund.

Daarnaast heeft Bizob ondersteund bij de verlenging van de contracten van de CrisisNoodOpvang Oekraïners (CNO) in Heeswijk- Dinther. De kosten van deze ondersteuning bekostigen we uit de rijksbijdrage.

Consequentie

De kosten Bizob verhogen met incidenteel € 21.137,-.

Transitie naar Cloud-omgeving

Om onze transitie richting de Cloud verantwoord en in ons eigen tempo af te kunnen ronden is indertijd de centrale infrastructuur vernieuwd. De hiermee gemoeide kosten zijn in een vijfjarige lease contract ondergebracht en in onze begroting onder de post lease verwerkt als zijnde een structurele last. Aangezien we momenteel in de eindfase zitten van de transitie naar de cloud is dit contract niet verlengd. Dit resulteert in een incidenteel voordeel van € 100.000,-. Dit omdat de voor 2025 opgenomen structurele post conform plan gebruikt wordt als dekking voor het laatste traject, het extern onderbrengen van onze Microsoft omgeving.

Consequentie

Incidenteel voordeel van € 100.000,- als gevolg van vertraging extern onderbrengen Microsoft omgeving

Pilot data-gestuurd werken

Conform plan zou dit jaar de pilot data gestuurd werken omgezet worden naar een structurele oplossing welke we organisatie breed uit zouden rollen. Door externe omstandigheden is deze pilot vertraagd gestart waardoor de structurele inzet pas vanaf 2025 nodig is. Dit resulteert in een incidenteel onderschrijving van € 25.000,-. Daarnaast is de voorgenomen uitbreiding van zaakgericht werken en de aanschaf van een archiveringsoplossing niet afgerond. Dit resulteert in een aanvullend incidentele onderschrijving van € 35.000,-.

Consequentie

Incidenteel voordeel van € 60.000,- als gevolg van vertraging data-gestuurd werken en aanschaf archiveringsoplossing

Opbrengsten UWV gelden

Vanuit het UWV ontvangen we gelden voor ziekte, transitievergoeding en voor verschillende soorten verlof, zoals zwangerschapsverlof, partnerverlof en ouderschapsverlof. Het gaat om een bedrag van ongeveer € 30.000,-.

Consequentie

Ontvangsten uit UWV gelden bedragen € 30.000,-.

Invoering nieuw functieboek HR21

Na een analyse en evaluatie van de invoering van het nieuwe functieboek (HR21), hebben we een schatting gemaakt van de verwachte kosten. De resultaten van onze berekening wijzen uit dat de personeelskosten structureel verhogen. De kosten zijn naar verwachting tussen de € 250.000,- (ingangsdatum is met terugwerkende kracht de startdatum van ingang project functieboek HR op 1 januari 2024), bovenop de huidige personeelskosten. De kostenstijging is voornamelijk te wijten aan het feit dat er voor langere tijd geen grote onderhoudsronde uitgevoerd is. Om de kosten in de toekomst te monitoren hebben we in de procedureregeling opgenomen dat er twee jaarlijks organisatie breed naar de functies gekeken wordt en waar nodig opnieuw beschreven en gewogen. Deze kosten zijn al structureel opgenomen in de begroting 2025.

Consequentie

Kosten invoering HR21 voor 2024 bedragen € 250.000,- incidenteel.

Secundaire arbeidsvoorwaarden

De OR (ondernemingsraad) en het LO (Lokaal Overleg) hebben nadat zij hun achterban bevraagd hebben over de secundaire arbeidsvoorwaarden een conclusie getrokken. De conclusie is dat de vergoeding van reiskosten woon- werkverkeer een essentieel onderdeel is voor de beleving van goed werkgeverschap. Uiteraard wil de gemeente Bernheze (niet alleen door de krapte van de arbeidsmarkt) het goed werkgeverschap stimuleren.

Ook de VNG heeft onderzoek gedaan en daaruit blijkt dat een passende reiskostenvergoeding noodzakelijk is voor het uitstralen van goed werkgeverschap. Het vergoeden van reiskosten is niet alleen een kwestie van rechtvaardigheid, maar ook een stimulans voor medewerkers om zich effectief te verplaatsen tussen hun woon- en werkplek. Dit draagt bij aan een betere werk-privébalans.

Echter, het bieden van een reiskostenvergoeding brengt financiële implicaties met zich mee. We hebben berekend dat de kosten voor het implementeren van een verbeterde reiskostenvergoeding naar schatting € 240.000,- zijn (deze kosten zijn structureel vanaf 1 januari 2025). Dit is een substantiële investering, maar we zijn ervan overtuigd dat de voordelen op de lange termijn opwegen tegen de kosten. Hier tegenover staat als dekking het schrappen van de formatie van € 151.302,-. Per saldo betekent dit een structureel nadeel van € 88.698,-.

Consequentie

Kosten voor reiskostenvergoeding bedragen vanaf 2025 per saldo € 88.698,- structureel.

Financiën

Vennootschapsbelasting 2024

We hebben gedurende het jaar € 150.017,- bijbetaald voor de Voorlopige aanslag vennootschapsbelasting 2023, om boeterente bij definitieve aangifte te voorkomen. Hiervan was al € 127.124,- voorzien in 2023, zodat per saldo € 22.893,- extra betaald is. Op basis van de concept-aangifte Vennootschapsbelasting 2023 zoals die er op dit moment ligt, krijgen we over 2023 nu een bedrag aan teveel betaalde vennootschapsbelasting terug van € 36.000,-. De voorlopige aanslag 2024 moeten we op basis van de Concept aangifte 2023 bijstellen met € 145.000,-. Dit betreft voornamelijk het fiscale resultaat van de bouwgrondexploitatie. Daarnaast vindt er nog een beperkte bijstelling van € 970,- plaats van de aanslag 2022.

Consequentie

De post vennootschapsbelasting incidenteel ophogen met € 132.863,-.

Uitkomsten mei- en septembercirculaire 2024 gemeentefonds

In de eerste tussentijdse rapportage 2024 hebben we de uitkomsten van de september- en decembercirculaire 2023 verwerkt. Eind mei ontvingen we de meicirculaire. Over de uitkomsten van deze circulaire informeerden wij u met een notitie ter informatie op 11 juli 2024. Op Prinsjesdag ontvingen we vervolgens de septembercirculaire. Daarover informeerden wij u in oktober.

De meicirculaire leidt tot een netto-negatieve bijstelling van € 58.026,- voor het boekjaar 2024. De septembercirculaire leidt daarentegen tot een positieve bijstelling van € 457.727,-. Daarnaast geven de afrekening over de jaren 2022 en 2023 nog een positieve bijstelling van € 38.267,-.

Consequentie

De inkomsten uit het gemeentefonds verhogen met incidenteel € 437.968,-.

Renteopbrengsten schatkistbankieren

Inmiddels is de rente van het eerste halfjaar gerealiseerd. Voor het tweede kwartaal is deze lager uitgevallen dan begroot. Dit komt mede door een aantal grote uitgaven/betalingen in die betreffende periode, waardoor het gemiddeld saldo een stuk lager is uitgevallen. Daarnaast is de rente per 12 juni met 0,25% verlaagd.

Ook voor het tweede halfjaar verwachten we minder rente te ontvangen, dan dat we hebben begroot in de eerste Tussentijdse rapportage. Het gemiddeld saldo op de schatkist is inmiddels is bijgesteld. Daarnaast is de verwachting dat de rente in september weer een met 0,25% wordt verlaagd door de Europese Centrale Bank, met als gevolg eenzelfde daling op de rente van de schatkist.

De gemiddelde omvang van het vermogen daalt in 2024 van circa € 14.000.000,- tegen 3,91% naar € 8.000.000,- tegen 3,41%.

Per saldo betekent dit een daling van de renteopbrengst met € 210.237,-.

Consequentie

De renteopbrengsten verlagen met incidenteel € 210.237,-.

Externe ondersteuning invoering rechtmatigheidsverantwoording

Door een aanpassing van de Gemeentewet legt het college met ingang van de jaarrekening 2023 verantwoording af omtrent de rechtmatige totstandkoming van de baten, de lasten en de balansmutaties. Hiermee is de verantwoordelijkheid voor het rapporteren over de rechtmatigheid van de jaarrekening verschoven van de accountant naar het college. Inmiddels is de jaarrekening 2023 vastgesteld met de verklaring dat de gemeente rechtmatig heeft gehandeld. Bij het proces om te komen tot de rechtmatigheidsverklaring hebben we ons laten ondersteunen door een externe partij.

Door samenwerking met andere gemeenten voor onder andere jeugdzorg, belastingheffing, sociale zaken en Wmo zijn we in het jaarrekeningproces afhankelijk van de rechtmatigheidsverantwoording van deze partijen. Dit heeft in het lokale jaarrekeningproces vaak een vertragende factor. We zijn met een extern bureau aan het onderzoeken hoe we minder afhankelijk kunnen worden van de tijdelijke aanlevering van de controleverklaringen van deze partijen.

Consequentie

De kosten voor planning & control incidenteel verhogen met € 19.472,-.

Stelpost accres

In 2026 is sprake van een behoorlijke terugval van uitkomsten uit het gemeentefonds. Uit voorzichtigheidsprincipe hebben we voor de periode 2023-2025 de maximale begrotingsruimte begrensd op € 1,5 miljoen. Deze ruimte/buffer hebben we geparkeerd op een stelpost.

De beschikbare stelpost in de begroting 2024 had bij de vaststelling van de begroting een saldo van € 953.000,-. Deze stelpost was beschikbaar voor tegenvallers in de uitvoering van het begrotingsjaar 2024. Deze stelpost hebben we in 2024 onder andere ingezet voor dekking van het groenstructuurplan en de externe begeleiding voor het ombuigingsproces om te komen tot een structurele sluitende meerjarenbegroting.

Er resteert nog een bedrag van € 551.491,-. Dit bedrag voegen we toe aan de reserve nog nader te bestemmen. Mochten er nog onvoorziene tegenvallers komen in het laatste kwartaal van 2024

dan kunnen we dekken uit de post onvoorzien die op 1 oktober 2024 nog een saldo had van € 70.201,-.

Consequentie

Het saldo van de stelpost accres ad € 551.491,- toevoegen aan de reserve nog nader te bestemmen.

Afschrijvingslasten investeringsplannen

Op basis van de financiële verordening start we met afschrijven het jaar na realisatie/ingebruikname van een investering. Bij de samenstelling van de begroting 2024 hebben we voor het investeringsplan 2023 het uitgangspunt genomen dat een aantal investeringen nog in 2023 werden gerealiseerd. Voor een tweetal investeringen start de afschrijving pas in 2025. De opgenomen afschrijvingslasten vallen in deze tussentijdse rapportage vrij ten gunste van de algemene middelen.

Consequentie

De afschrijvingslasten van een tweetal investeringen van ad € 25.917,- incidenteel aframen.

Toeristenbelasting

Als gevolg van een tweetal onderzoeken (2023 en 2024) naar mogelijke meeropbrengsten toeristenbelasting en aanpassing verordening toeristenbelasting verwachten wij hogere opbrengsten uit toeristenbelasting.

Naast niet eerder opgelegde toeristenbelasting (in de periode 2020-2023) en uitbreiding van het potentiaal, betekent dit voor 2024 een meeropbrengst van € 134.000,-. Hiervan is € 50.000,- incidenteel en € 84.000,- structureel.

Consequentie

Bijstellen opbrengst Toeristenbelasting met € 134.000,- waarvan € 50.000,- incidenteel en € 84.000,- structureel.

Afsluiten kredieten

Herinrichting Kerkstraat Vorstenbosch

In 2022 en 2023 is de Kerkstraat in Vorstenbosch opnieuw ingericht. De werkzaamheden zijn inmiddels afgerond en het krediet kan afgesloten worden. Het krediet heeft een negatief saldo van € 868,-. Dit wordt veroorzaakt door diverse kleine afrondende werkzaamheden die nog uitgevoerd zijn.

Vervanging interieur Heise Wal / Het Ven

Dit krediet moet nog gevoteerd worden. Aangezien deze vervanging meegenomen is in de integrale aanpassing van 2022 kan dit krediet € 10.000,- inclusief voorgenomen dekking uit de reserve nog nader te bestemmen kan vervallen.

Invulling gegevensarchitectuur en interne distributie basisgegevens

Dit krediet was bedoeld voor het in beeld brengen van onze gegevensarchitectuur. Dit nemen we mee in het project data gestuurd werken. De hiertoe beschikbare middelen zijn vooralsnog afdoende. Dit krediet € 15.000,- inclusief voorgenomen dekking uit de reserve nog nader te bestemmen kan derhalve vervallen.

Vervanging hekwerken VV HVCH/MHC Heesch (krediet)

Begin 2024 hebben we de slottermijn ontvangen van de vervanging van de hekwerken. Hiermee kan het krediet worden afgesloten.

Compensatieregeling energielasten non-profitorganisaties (krediet)

In 2023 is door uw gemeenteraad een incidenteel budget van € 250.000,- beschikbaar gesteld voor compensatie van non-profitorganisaties voor de stijging van de energielasten voor 2022. Deze regeling hebben we verlengd voor het jaar 2023. U stelde hiervoor bij de eerste tussentijdse rapportage 2024 een extra budget van € 150.000,- beschikbaar. Inmiddels is de regeling afgesloten en zijn alle aanvragen afgehandeld. Vereniging en amateurorganisaties zijn voor een totaalbedrag van € 294.338,- gecompenseerd.

Over het jaar 2022 hebben de vergoeding plaatsgevonden aan acht sportverenigingen, zes culturele centra, Instructiebad 't Kuipke, Eijnderic en zeven overige amateurverenigingen.

Over het jaar 2023 hebben de vergoedingen plaatsgevonden aan twee sportverenigingen, vier culturele centra, Eijnderic en vijf overige amateurverenigingen.

Erfgoedvisie 2021 en 2022

De erfgoedvisies 2021 en 2022 hebben we binnen de beschikbare budgetten gerealiseerd en de kredieten kunnen worden afgesloten.

Woonvisie

De woonvisie is in 2023 opgeleverd. Het restant budget is daarom niet meer noodzakelijk en het krediet kan worden afgesloten.

Aankoop pand Meerstraat 45 en 45a te Heeswijk-Dinther

Op 26 juni jongleden informeerden wij uw raad door middel van een notitie ter informatie over de aankoop van het pand Meerstraat 45 en 45a te Heeswijk-Dinther. Dit pand wordt ingezet voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne. De totale kosten voor de aankoop van het pand bedragen € 1.288.605,-. Dit betreft de kosten van de aankoop van het pand en aanvullende kosten zoals notariskosten, kadasterkosten. Het college heeft besloten de afschrijvingskosten te dekken uit de

reserve opvang vluchtelingen. Uw raad heeft het college gemandateerd om te beschikken over deze reserve. Het krediet kan worden afgesloten.

Afsluiten kredieten	Begroot	Werkelijk	Saldo	
Herinrichting Kerkstraat	656.229	657.098	869	
Vervanging interieur Heise Wal/ Het Ven	10.000	0	-10.000	Investeringsplan
Dekking reserve nog nader te bestemmen	-10.000	0	10.000	Investeringsplan
Invulling gegevensinfrastructuur	15.000	0	-15.000	Investeringsplan
Dekking reserve nog nader te bestemmen	-15.000	0	-15.000	Investeringsplan
Vervanging hekwerk vv HVCH/ MHC Heesch	181.500	179.311	2.189	
Vervanging hekwerk vv HVCH/ MHC Heesch SPUK	-23.625	-16.879	-6.746	
Compensatieregeling non-profitorganisaties	400.000	294.338	105.663	
Dekking compensatieregeling reserve nog nader te bestemmen	-400.000	-294.338	-105.662	
Erfgoedvisie 2021	12.311	12.311	0	
Erfgoedvisie 2022	50.000	50.000	0	
Woonvisie	20.153	20.769	615	
Aankoop pand Meerstraat 45 en 45a Heeswijk-Dinther	1.275.000	1.288.604	13.604	
Dekking uit reserve afschrijving Meerstraat	-1.275.000	1.288.604	-13.604	

Handhaven kredieten

Sanering wegverkeerslawaaï

Al in 2021 hebben we een subsidie ontvangen voor het saneren wegverkeerslawaaï van € 115.500,-. ODBN begeleid voor het ons het opstellen van het saneringsplan. Naar verwachting kan het saneringsprogramma eind 2025 vastgesteld worden. Daarna moet ene gevelisolatieonderzoek gestart worden waarbij de saneringswoningen fysiek bezocht worden. Het project loopt de komende jaren door.

Herinrichting Kruishoekstraat en rotonde Cereslaan

In 2020 is een krediet gevoteerd voor het aanpassen van de rotonde Cereslaan en de herinrichting van de Kruishoekstraat.

Het aanpassen van de rotonde Cereslaan en het aanpassen van de Kruishoekstraat tussen de Beemdstraat en de Bosschebaan is in 2021 uitgevoerd.

Het aanpassen van resterende gedeelte van de Kruishoekstraat kan pas uitgevoerd worden als fase 2 van De Erven is afgerond. Dat is eind 2024 het geval.

Het resterende gedeelte van de Kruishoekstraat, tussen de Nieuwe Erven en de Beemdstraat, zal in 2025 aangepakt worden.

Fietspad Nistelrodeseweg

Voor de verbetering van de verkeersveiligheid op het fietspad langs de Nistelrodesweg zijn de afgelopen jaren diverse werkzaamheden uitgevoerd. De laatste was de herinrichting van de kruising Hoogstraat-Nistelrodeseweg in 2022.

In het plan van aanpak waren ook nog maatregelen opgenomen ter plaatse van rotonde 't Kruispunt. Deze zullen in het najaar uitgevoerd worden. Het krediet zal in 2025 bij de eerste Tussentijdse rapportage 2025 afgesloten worden.

Verankering participatie in organisatie

In 2022 is een krediet van € 30.000,- gevoteerd voor het verankeren van participatie in organisatie. Inmiddels zijn daar een aantal stappen in gezet. Zo zijn er betrokkenheidsprofielen van onze inwoners opgesteld zodat onze medewerkers hun wijze van participatie hierop af kunnen stemmen. Het krediet zal in 2025 bij de eerste tussentijdse rapportage 2025 afgesloten worden.